

innovation

Nyhetsbrev nr 11 2005

TEMA: ENTREPRENAD – ENERGI - TRÄDGÅRD

Allt som rör skogsentreprenad hittar du under avsnittet ”Skog”

Vill du bli maskinförare?

Höstens träffar för maskinförarbevis resulterade i att 60-talet företagare/bönder gick vidare till tester. Några med tillräckliga kunskaper och körtimmar att gå vidare för slutprovet i Yrkesbevis. De andra har fått erbjudande om kursen i Utbildningsbok som startar i januari. Finns det fler intresserade fortsätter utbildning för yrkesbevis på gräv- och lastmaskin under våren. Kontakta Herdis (se nedan).

”Arbete på väg”

För lantbrukare som ser sig om efter nya tjänster som komplement ligger ofta olika typer av entreprenörtjänster högt i kurs. Om du ska utföra arbete (sälja tjänster) på väg såsom t.ex. snöröjning behöver man genomgå utbildningen ”Säkerhet på väg”. En sådan kurs genomförs på Plönningeskolan den 26 januari. Den kan sedan kompletteras med ”Hjälp på väg”, ”Miljö på väg” och ”ADR” som genomförs på samma plats och i samma vecka (v.4). Intresserade kontaktar Herdis Pixjö, LRF Vuxnas Lärande 070-5382393

Utbildning i truck

- När vi fått ihop tillräckligt med intresserade lantbrukare/företagare kör vi truckförarutbildningen, berättar Herdis. Denna kompetens efterfrågas alltmer av lantbrukare som utför arbete på olika lagerhållningsföretag.

Kurs i svetsning

Genomförs i Varberg av Studieförbundet Vuxenskolan. Kontakta Lennart Karlsson 0340-19498

Konstruktören i Knarrhult *

En mängd nya innovationer har sett dagens ljus på Knarrhultsprodukter. – I den snabba strukturförändringen gäller det att hänga med, menar Leif som tar exemplet med får där alltför uppfödare nu byter till nya utfodringssystem. Tillsammans med broder Kristian inreder de fårhuset på Öströö Fårfarm. Företaget ökar sin försäljning i Norge men även Danmark kommer in som nytt marknadsområde. Försäljningen har ökat varje år sedan starten. - Byggnaderna på gården tillåter inte att vi expanderar här hemma så istället ser vi möjligheter med att lägga ut uppdragen, berättar Leif och Andrea Carlsson som driver verksamhet utanför Gällared. 0346-34143. www.knarrhult.se

Lediga jobb på Farmartjänst

De har brist på folk och söker lantbrukare som kan tänka sig att jobba en eller flera dagar i veckan utanför gården. Här finns uppdrag som passar både damer, herrar, äldre och yngre. Kontakta någon av verksamhetsledarna: Göran i Falkenberg 070-5306596, Sven i Laholm 0708-433190, Mats i Halmstad 070-2057122, Kjell i Kungsbacka 070-6535774 och Ingemar i Varberg 070-5168596.

Uppfinnare och bonde

- Om du som enskild småföretagare ska tjäna pengar på en uppfinning kräver det att du tar patent på din produkt. Tommy Lindvall äger fem patent och har lagt ner ett par miljoner på dessa. Det är betydligt krångligare än man kan tro att administrera uppfinningar, menar han. - Om ett patent inte innehåller alla väsentliga delar kan det vara så gott som värdelöst. Han är mest känd för sina Innovationer som rör "Moving Floor". Inom lantbruket flyttas en hel del material såsom foder, gödsel, råvara, djur m.m. Istället för att dessa transporteras rör sig underlaget. Han har bl.a. konstruerat självutgödslande golv för gris, fjäderfä, nötkreatur och hundar. En automatisk rengörande valphage står klar i verkstaden vid mitt besök på gården. Familjen bor i Kvie på Gotland och driver grisproduktion (200 svin) samt gjuter prefabricerade hus- och ladugårdsvägar. 0498-31241, www.movingfloor.se

MR ökade med 100%

I år dubblade de sin omsättning. Det berättar Christian Olsson som är verksamhetsledare för Maskinring Sjuhärad där också ett 15-tal hallänningar ingår. Ringen har 220 medlemmar och gör alltfler externa jobb genom ringen. Mycket arbete har varit relaterat till stormen och förutom direkt skogsarbete, väg- och ledningsröjning har bl.a. fyra grävmaskiner plöjt ner elkabel åt elbolag. - Vi har rensat diken och satt upp nya reflexstolpar åt NCC, byggt upp virkesterminaler åt Södra och utfört jobb för fjärrvärmeprojekt. Ett annat verksamhetsområde som efterfrågas alltmer är deras bemanning som rör ex. maskinförare, grovarbetare och personal till industri. Även förmedlingen av diesel har ökat. 033-442843, www.maskinring.se/sjuhärad

Meka amerikanare eller veteranare

"Ta med bilen ut på vischan och skruva så mycket du vill under sex dagar". Gangvide gård på Gotland erbjuder verkstadsplats för sex bilar med all tänkbar utrustning. Support får man av lantbrukare Per Karlsson som tillhör de bästa renoverare i landet på amerikanska bilar. I den 2800 m² stora maskinhallen kan gästen göra allt från bilreconditionering till motorrenovering. Där står en Esso-mack från 40-talet och några fina exemplar av Corvetter, Camaros och Cadillac. "Snacka bilar eller ta en pilsner vid jukeboxen". Pris inkl. resa, boende, helpension, verkstadsplats och handledning är 9700 kr/person. Lantbruksföretaget är på väg mot en totalomställning, från spannmål, potatis och sockerbetor - till något helt annat. De flesta av deras gäster kommer (med färjan) från Stockholm. - Där råder brist på garageplatser och priserna ligger på 3000 kr per månad, berättar Kickan. Gästerna huserar i sex nya stugor vid Närån. Kanoter och racerbåtar ligger redo vid "kajen". www.gangvidefarm.com

Garageplats för storstadsbon

Affärsidén från Gangvide sätter genast fart på tankarna. Visst borde en liknande tjänst passa även för Göteborgaren och andra "meckarsugna" stabor (utan egen verkstad)! Kan du erbjuda en uppvärmd verkstad/maskinhall samt besitter de rätta kunskaperna - ja, då är det väl bara att sätta igång. Marknaden finns definitivt.

Askome Maskin - en trimmad maskinstation *

Lars Johansson tycker inte det känns tillfredställande att branschen inte har betalningsförmåga för att kompensera de anställdas insatser. - Det går helt enkelt inte att plocka ut det priset från lantbrukaren idag som skulle krävas. Han menar att timtaxan skulle behövas höjas om branschen företagsekonomiskt ska täcka underhåll, avskrivning, löner o.s.v. Maskinstationerna söker därav fler uppdrag i andra branscher. Verksamheten är extremt säsongsbunden och att hitta uppdrag för sina anställda under vintersäsongen är ett ansvar som tynger många maskinhållare. En del löser det genom att säsong- eller timanställa folk. - När säsongen drar igång på vårvintern ska man både hitta nya att anställa, lära upp dessa och utföra uppdragen som väntar. Lars märker också av hur det blir allt svårare att hitta arbetskraft med rätt kompetens som kan hantera dagens specialmaskiner. Mossagård, Vessigebro 070-3913071

Uppslag på nya maskintjänster

Den danske Maskinstationers hemsida (www.maskinstationer.dk) visar exempel på medlemmars olika verksamheter inom maskinstation, entreprenad och "kloakmester". En liknande marknadsföringssida borde vara intressant för Sverige och Halland. En gemensam hemsida med länkar till respektive företag skulle förenkla "ingångar" för nya typer av kunder.

TRÄDGÅRD

Vågar du dra nytta av konjunkturen?

"Under året har vi sett en tydlig konjunkturförbättring på anläggningssidan. Inom markskötsel är det fortfarande knivskarp konkurrens med en sjunkande prisnivå som följd. På anläggningssidan är det däremot lättare att få betalt för kvalificerade tjänster. Planteringsarbeten med efterföljande skötseluppdrag är intressant". Utdrag från Farmartjänst Nytt nr 4 .

Allt mer vatten och ljus

Både enskilda entreprenörer och Farmartjänstare kliver in på marknader som kräver ny kunskap. Vi märker av behovet av att öka sin kompetens inom bl.a.

- Konsten att anlägga vatten i trädgårdar, bostadsområden och parker
- Juridik och försäkringsfrågor som för trädgårdsentreprenörer (en- och fåmansföretag)
- Ljussättning i trädgårdar, bostadsområden och parker

Finns ett tillräckligt stort underlag är kurser på 1-3 dagar möjliga att få till stånd. Intresserade kontaktar Magdalena eller Helena Lans LST 035-132256 snarast.

Mossa på taket?

- ide med goda förutsättningar att även utvecklas i Halland

Maskinring Öst gick ut till 3500 villa- och fritidshusägare på Vikbolandet med informationsbroschyren "Har du mossa på taket?". – Det har resulterat i flera uppdrag som rör skötsel av hus/tomter och berör en helt ny kundkategori, berättar verksamhetsledare Tomas Lygnegård (0705-346044). Han berättar att dessa har en relativt vag uppfattning om vad olika arbeten kostar och hur lång tid de tar att genomföra. – Ofta är vårt timpris ointressant för kunden som bara är intresserad att veta vad det kostar att få uppdraget utfört. Dessa typer av jobb ställer krav på ett fast pris inklusive moms. Han rekommenderar alltid skriftliga beskrivningar på jobben - vad som ingår och vad som tillkommer. Glöm inte heller att kontakta ert försäkringsbolag, uppmanar Tomas. - För lantbrukare som säljer tjänster på en extern marknad utan rätt försäkring kan leda till förödande konsekvenser. www.maskinring/ost

Trädgårdstema på Påskmessa

- den 8-9 april på L:a Böslid

Ett nytt försäljnings- och marknadsföringstillfälle är under uppsegling där temat kretsar runt mat & trädgård. Mässan ska inspirera och ge besökaren tips inför våren och den stundande påsken. Vi hälsar företagare som saluför produkter och tjänster inom trädgård välkomna. Boka plats redan nu till: Eva Hessel HS 035-46508.

ENERGI

Säljer utrustning och snart värme

Jag tror mycket på den bioenergiansättning som de startade i och med delägarskap i Vadsbo Närvärme AB, berättar verksamhetsledare i Mariestads Farmartjänst Per-Åke Westerberg. - Än så länge säljer vi utrustning, bränsle samt brännare för träpellets och spannmål, men planerar att satsa på en större biobränslestation och sälja färdig värme. FT består av 18 delägare och utöver dessa finns en extrastyrka på 10-20 personer. Kanhända kan de vara en bra kontakt för halländska yrkesbröder som går i liknande energitankar. 070-6560505

Nya alternativ om näringsgren försvinner?

I Halland finns 114.000 ha åker fördelat på 3.300 gårdar. Näringen sysselsätter 9.000 personer på hel- eller deltid. 8 500 ha är borttagna från livsmedels- och foderframställningen (sk träda). Om man skulle välja att odla energispannmål på denna areal skulle den energimässigt ersätta 16.500 ton olja/år. Tre kg ts gräs innehåller lika mycket energi som 1 liter olja. Vall- och betesåker är en viktig gröda och ca 1/3 av all åkermark i länet "förädlas" via nötkreaturens mage och bli kött eller mjölk. Vad är alternativen om denna näringsgren försvinner? I Hallands inland finns inga andra alternativ såvida vi inte lyckas förädla gräset via metanframställning. Reflektionerna kommer från Lars-Erik Jansson på LRF Konsult (035-182923).

Tjäna pengar på flis

- ide som kräver samarbete mellan många små

Att sälja flis till ett värmeverk är i stort sett omöjligt för en enskild lantbrukare. Verken vill göra affärer med ett fåtal leverantörer och kräver stora leveranser på exakta tider. Hushållningssällskapet i Jönköping startar ett projekt som involverar 15-talet lantbrukare med verksamhet inom småskalig flisning. Tillsammans skall de kunna tillmötesgå värmeverkens behov. – Tanken är att ta tillvara lantbrukarens lediga arbetskapacitet, gårdens lagringsutrymme och dess maskiner, berättar VD Karin Eickhoff (036-398879). Lagringsutrymmet för flisen kan vara en stor gårdsplan eller en oanvänd plansilos. Eftersom värmeverken önskar flisleveranser mellan oktober till april så fungerar det väl att utnyttja traktorer för flisaggregaten. Samma vagnar som transporterar ensilage sommartid kan användas för flisen under vintern. De har hämtat inspiration och erfarenheter från Finland och Österrike. Ett liknande nätverk kring småskalig flisning i Halland – är det något som passar din verksamhet? Kontakta i så fall Lars-Erik (se ovan) eller Magdalena. www.hush.se/f.

Het kurs i värmeproduktion

Vågar jag satsa på förnybar energi? Ska vi starta ett farmarenergibolag eller inte? Kan man öka sin lönsamhet genom att sälja färdig värme? Hur gör vi en affärsplan för energi? Frågorna är många. Materialet "Förnyelsebar energi - Affärsutveckling för värmeproduktion" är en påbyggnad av studiecirkeln "Förnybar energi – Värme på gård och i villa". I pärmen finns goda råd från lyckade företagssatsningar inom färdig värme. Materialet innehåller bl.a. kalkyler, avtal, ekonomi, omvärldsanalys, bolagsbildning, affärsplan. En av dem som kommer att läsa materialet och gå kursen är Anders Bergman som är ordförande i Laga Bioenergi Laholm. – Vi tror starkt på vår energiidé och ser det meningsfullt att göra en insats för miljön och för lantbrukarnas sysselsättning. Material finns på LRF Konsult (se ovan)

Lokal energiproduktion från jordbruket

- inventering av projekt

Rapporten tar upp tre områden som lämpar sig för lokala aktörer: Odling av energigrödor, försäljning av energitjänster (t.ex. färdig värme) och etablering av vindkraft. Innehållet visar exempel på biobränsleeldade närvärmecentraler drivna av Farmarenergibolag. Den ger en översikt av olika stöd, exempel på ägarformer, lista på vindsamfälligheter, skatteregler m.m. Rapporten är sammanställd av Andreas Skälegård (0704-223398) www.nyenergi.se och kan skickas efter från Folkrorelserådet 08-241350. www.bygde.net

Gå inte miste om godbitar! Läs mer under de övriga avsnitten (Upplevelsenäring, Skog, Entreprenad, Livsmedel, Häst, Affärsutveckling). "Affärsutveckling - Stöd" berör delar för alla branscher.

* = Läs hela artikeln i HS Tidskrift eller på nätet www.hshalland.net - under Landsbygdsutveckling – Idéarkiv
= Kursen/resan finansieras av Länsstyrelsens Lantbruksprogram. Deltagaren betalar för förtäring och ev. boende

E-post: magdalena.petersson@hs.halland.net. Tel 035-465 22. Adress: Hushållningssällskapet, Lilla Böslid, 310 31 Eldsberga

